

Anayasa Mahkemesi, Somut Olaya Uygun Olmayan Madde Kapsamında Değerlendirme Yapılmış Olmasının Adil Yargılanma Hakkını İhlal Ettiğine Karar Verdi

17 Kas 2015

Anayasa Mahkemesi'nin maddi olayların ilgili kanun maddesine uygun olmadığını bu sebeple ilgili mahkeme kararının başvurusunun adil yargılanma hakkını ihlal ettiğini öngören 2014/1292 başvuru numaralı 10.06.2015 tarihli kararı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Olayda, başvuru, ilk derece mahkemesinin başvuru konusu eylemi somut olayla ilgisi olmayan bir kanun maddesi kapsamında değerlendirmesi sebebiyle suçların ve cezaların kanuniliği ilkesinin, gerekçeli karar hakkının ve dolayısıyla adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia etmiştir.

Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın 36. maddesi (adil yargılanma hakkı) ve 141. maddesi (duruşmaların açık ve kararların gerekçeli olması) ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesi (adil yargılanma hakkı) doğrultusunda, başvurusunun iddiasını kabul ederek herkesin hak arama hürriyetinin olduğunu ve tüm mahkeme kararlarının gerekçeli olması gerektiğini vurgulamıştır.

Plaka sahibi olan başvurucuya gönderilen idari para cezasının iptali davasında, aracın sürücü belgesiz kişilerce kullanılması hususunun tartışıldığı ancak cezanın hız limitinin aşılmış olması sebebiyle verildiği ve plaka sahibine gönderildiği belirtilmiştir. Anayasa Mahkemesi, mahkeme tarafından davanın sonucuna etkili olduğunu kabul ettiği kanun maddesinin somut olayla ilgisi olmadığı sonucuna varmıştır.

Anayasa Mahkemesi, belirtilen gerekçelerle kararı yeniden yargılama yapılmak üzere ilk derece mahkemesine geri göndermiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin bu kararının oyçokluğu ile alınmasından hareketle belirtmek gerekir ki; karara ilişkin karşı oy yazısı sunan hakimler, ilgili idari para cezasının plaka sahibi başvurucuya gönderilmesi ile başvurusunun adil yargılanma hakkının ihlal edilmediğini belirterek aşağıdaki gerekçeleri sunmuşlardır:

- Anayasa Mahkemesi'nin önceki kararlarına uygun olarak hukuki veya fiili varsayımların olduğu durumlarda ispat yükü yer değiştirir ve bu durum masumiyet karinesine veya adil yargılanma hakkına aykırılık teşkil etmez. Bu kapsamda sürücüsü tespit edilemeyen araçların plakadan başka ayırt edici bir özelliği bulunmadığından araç sahibine ancak plaka ile ulaşılması mümkündür.
- İlgili trafik kuralının amacı kişilerin can ve mal güvenliğini ve kamu düzenini korumaktır. Bu çerçevede anayasal sınırları aşmadan takdir yetkisini kullanabilir.
- Mevcut eksiklikler tamamlansa ve yeniden yargılama yapılırsa dahi bu durum başvurucuya pratik bir yarar sağlamayacaktır. Başvuru önemli bir zarara uğramamıştır. Oysa ki Anayasa Mahkemesi, Anayasa'nın uygulanması ve yorumlanması veya temel hakların kapsamı ve sınırlarının belirlenmesi

açısından önem taşımayan ve başvurucunun önemli bir zarara uğramadığı başvuruları kabul etmeyebilir.

Bu [linke](#) tıklayarak Anayasa Mahkemesi'nin kararının tam metnine ulaşabilirsiniz.

Moroglu Arseven | www.morogluarseven.com